

Чернігівська міська комунальна
централізована бібліотечна система

Центральна бібліотека ім. М.М. Коцюбинського

**КАЛЕНДАР
ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ
ДАТ**

на 2018 рік

Чернігів
2017

ББК 92
К 17

Календар знаменних і пам'ятних дат на 2018 рік має рекомендаційний характер і не претендує на вичерпність. Посібник містить довідки про знаменні і пам'ятні дати суспільно-політичного, літературного та культурно-мистецького життя України та світу.

Адресовано працівникам бібліотек, навчальних закладів, музеїв, краєзнавцям, широкому загалу користувачів.

Даний випуск дає інформацію про українських, чернігівських та зарубіжних діячів-ювілярів 2018 р., які внесли значний вклад у розвиток світової науки, культури, літератури, мистецтва і їх творчість користується великою популярністю серед читачів.

Складач: О.В.Сандул, Л.Ф.Кожевнікова
Відповід. за випуск: Н.І.Власенко
Комп'ютерна верстка: В.В.Марченко

СІЧЕНЬ

- 1 Новорічне свято
- 1 Всесвітній день миру
- 4 **150 років від дня народження Миколи Федоровича Чернявського (1868-1938), українського письменника і перекладача. Автор збірок поезій. Деякий час жив у Чернігові, працював у губернському статбюро. Разом з М.Коцюбинським випускав літературний альманах.**
- 6 Святвечір. Багата кутя
- 6 120 років від дня народження Володимира Миколайовича Сосюри (1898-1965), українського поета
- 7 Різдво Христове
- 8 130 років від дня народження Гната Петровича Юри (1888-1066), українського актора, режисера
 - 80 років від дня народження Василя Семеновича Стуса (1938-1985), українського поета і перекладача
- 10 180 років від дня народження Григорія Івановича Воробкевича (1838-1884), українського поета
 - 135 років від дня народження Олексія Миколайовича Толстого (1883-1945), російського письменника
- 11 Всесвітній день «спасибі»
- 12 390 років від дня народження Шарля Перро (1628-1703), французького поета і критика
 - 185 років від дня народження Євгена Дюрінга (1833-1921), німецького філософа і економіста
- 13 130 років від дня народження Лева Юрійовича Крамаренка (1888-1942), українського живописця
- 14 Новий рік за старим стилем
- 15 180 років від дня народження Володимира Вікторовича Лесевича (1838-1942), українського та російського філософа, літературознавця, фольклориста
- 16 140 років від дня народження Ольги Олександрівни Грушевської (1878-1961), українського літературознавця
- 17 110 років від дня народження Григорія Івановича Синиці (1908-1996), українського живописця
- 18 Святвечір водохресний. Голодна кутя
- 19 Богоявлення Господнє. Водохреще
- 20 100 років від дня народження Олександра Олексійовича Шалімова (1918-2006), українського хірурга
- 21 Міжнародний день обіймів
- 22 День Соборності України
 - 230 років від дня народження Джоржа Байрона (1788-1824), англійського поета
 - 120 років від дня народження Сергія Михайловича Ейзенштейна (1898-1948), російського кінорежисера і теоретика кіно
 - 110 років від дня народження Лева Давидовича Ландау (1908-1968), російського фізика-теоретика
 - 100 років від дня прийняття IV Універсалу Української Центральної Ради (1918)
- 23 235 років від дня народження Стендаля (1783-1842), французького письменника
 - **170 років від дня народження Богдана Івановича Ханенка (1848-1917), українського колекціонера-мецената, археолога. Уродженець Чернігівщини.**

24 160 років від дня народження Григорія Олексійовича Коваленка (1868-1937), українського письменника, літературознавця, художника, фольклориста, етнографа. Готував альманах «Хвиля за хвилиною». Проживав у Чернігові, був членом правління міської бібліотеки. Репресований

- 85 років від дня народження Євгена Михайловича Дударя (1933), українського письменника

25 80 років від дня народження Володимира Семеновича Висоцького (1938-1980), російського поета, актора

27 Міжнародний день пам'яті жертв Холокосту

- **70 років від дня народження Євгена Михайловича Кріпа (1948-2016), художника – монументаліста, графіка. Жив і працював у Чернігові**

28 Верховна Рада затвердила синьо-жовтий стяг Державним прапором України

- 90 років від дня народження Віталія Андрійовича Логвиненка (1928-1990), українського письменника

29 День пам'яті героїв Крут (1918) (100 років)

ЛЮТИЙ

1 175 років від дня народження Миколи Андрійовича Вербицького (1843-1909), письменника, педагога, діалектолога. Народився і жив у Чернігові, похований на Болдиній горі

3 100 років від дня народження Любові Василівни Забашти (1918-1990), української поетеси. Автор збірок віршів. Народилася в Прилуках.

5 130 років від дня народження Миколи Івановича Акуленка (1888-1971), українського оперного співака. Народився в Чернігівській губернії

7 540 років від дня народження Томасв Мора (1478-1535), англійського мислителя-гуманіста і політичного діяча

8 190 років від дня народження Жюль Верна (1828-1905), французького письменника

9 235 років від дня народження Василя Андрійовича Жуковського (1783-1852), російського поета, перекладача та художника

- 100 років тому (1918) у Бресті підписано Берестейський мир між Центральною Радою й представниками Четвертого союзу (Німеччина, Австро-Угорщиною, Туреччиною і Болгаією)

10 120 років від дня народження Бертольда Брехта (1898-1956), німецького письменника, теоретика мистецтва, театрального і громадського діяча

11 80 років від дня народження Анатолія Максимовича Пашкевича (1938), композитор. Автор популярних пісень, «Степом, степом...», «Мамина вишня». Диригент народного хору Чернігівської обласної філармонії

13 Всесвітній день радіо

- **85 років від дня народження Володимира Михайловича Іваненка (1933), скульптора. Працює в галузі станкової, монументальної і декоративної скульптури. Народився в Чернігові**

14 День Святого Валентина

- День комп'ютерника

15 День вшанування учасників бойових дій на території інших держав

- Стрітення Господнє

17 День спонтанного прояву доброти

- Всесвітній день китів
- 100 років від дня народження Володимира Васильовича Щербицького (1918-1990), державного діяча

19 Затверджено Державний герб України

20 Всесвітній день соціальної справедливості

- День вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні
 - 110 років від дня народження Марії Аркадіївни Пригари (1908-1983), української письменниці, поетеси, перекладачки
- 21 Міжнародний день рідної мови
- 22 Міжнародний день підтримки жертв злочинів
- 22 230 років від дня народження Артура Шопенгауера (1788-1860), німецького філософа-ідеаліста
- 23 140 років від дня народження Казимира Севериновича Малевича (1878-1935), російського живописця
- **55 років від дня народження Костянтина Москальця (1963), письменника, лауреата премії ім. О.Десняка, премії ім. Т.Шевченка. Народився в Бахмачі**
- 28 485 років від дня народження Мішеля де Монтеня (1533-1592), французького філософа, письменника

БЕРЕЗЕНЬ

- 1 Українська Центральна Рада прийняла закони про Державний герб УНР (тризуб), грошову систему, громадянство (1918)
- Всесвітній день цивільної оборони
- 3 Всесвітній день письменника
- 130 років від дня народження Наталени Королевої (1888-1966), української письменниці, актриси
 - 80 років від дня народження Івана Андрійовича Зязюна (1938-2014), доктора філософії, педагога
- 4 340 років від дня народження Антоніо Вівальді (1678-1741), італійського композитора
- 7 140 років від дня народження Бориса Михайловича Кустодієва (1878-1927), російського живописця
- **90 років від дня народження Володимира Олексійовича Чивиліхіна (1928-1984), російського письменника. У післявоєнні роки жив у Чернігові, працював у «Деснянській правді**
- 8 Міжнародний жіночий день (Міжнародний день боротьби за права жінок та міжнародний мир)
- 9 День народження Тараса Шевченка (1814-1861), українського письменника, поета, громадського діяча, художника, мислителя
- 11 130 років від дня народження Василя Михайловича Чечвянського (1988-1938), українського письменника-сатирика
- 13 130 років від дня народження Антона Семеновича Макаренка (1888-1939), українського педагога і письменника
- **165 років від дня народження від дня народження Володимира Васильовича Качановського (1853-1901), російського і українського філолога. Автор багатьох праць. Був професором Ніжинського історико-філологічного інституту. Помер і похований в Ніжині**
 - 85 років від дня народження Емми Андієвської (1933), української письменниці
- 14 День українського добровольця
- 15 Всесвітній день захисту прав споживачів
- 110 років від дня народження Олексія Михайловича Щеглова (1908-1980), художника театру і графіка
- 17 110 років від дня народження Бориса Миколайовича Полевого (1908-1981), російського письменника, громадського діяча

- 19 180 років від дня народження Володимира Дмитровича Лучаківського (1838-1903), українського письменника, фольклориста, етнографа, громадсько-культурного діяча
- 20 190 років від дня народження Генріка Ібсена (1828-1906), норвезького драматурга, поета
- 21 Міжнародний день ліквідації расової дискримінації
- Всесвітній день поезії
 - 150 років від дня народження Жана Батіста Жозефа Фур'є (1768-1830), французького математика
- 22 Всесвітній день водних ресурсів
- 23 Всесвітній день метеорології
- **135 років від дня народження Бориса Микитовича Маньківського (1883-1962), українського невропатолога, доктора медичних наук, професора. Народився в Козельці.**
- 24 Всесвітній день боротьби із захворюванням на туберкульоз
- Всеукраїнський день боротьби із захворюванням на туберкульоз
- 25 День Служби безпеки України
- 85 років від дня народження Володимира Івановича Сингаївського (1933), українського живописця
- 26 День Національної гвардії України
- **185 років від дня народження Олександра Федоровича Кістяківського (1833-1885), українського вченого-юриста. Уродженець Менського району**
- 27 Міжнародний день театру
- 28 535 років від дня народження Санті Рафаеля (Рафаелло Санті Саціо) (1483-1520), італійського живописця, архітектора, представника Високого Відродження
- 150 років від дня народження Максима Горького (1868-1936), російського письменника
 - **150 років від дня народження Георгія Федосійовича Вороного (1868-1908), українського і російського математика, доктора наук, професора. Народився у Варвинському районі**
- 29 **290 років від дня народження Кирила Григоровича Розумовського (1728-1803), президента Петербурзької академії наук, фельдмаршала, останнього гетьмана Лівобережної України. Народився в Лемешах Козелецького району.**

КВІТЕНЬ

- 1 Міжнародний день птахів
- День сміху
 - Вербна неділя
- 2 Міжнародний день дитячої книги
- 3 - 110 років від дня народження Степана Івановича Олійника (1908-1982), українського поета, гумориста і сатирика
- 100 років від дня народження Олеса Терентійовича Гончара (1918-1995), українського письменника, громадського діяча
- 4 День створення НАТО (1949)
- 200 років від дня народження Томаса Майна Ріда (1818-1883), англійського письменника
 - **90 років від дня народження Еліни Аврамівни Бистрицької (1928), актриси. Проживала в Ніжині.**
 - **80 років від дня народження Володимира Володимировича Ємця (1938), українського художника. Народився в Чернігові**
- 7 Всесвітній день здоров'я

- Благовіщення Пресвятої Богородиці
- 8 Великдень
- Міжнародний день ромів
- 11 Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів
- 12 Всесвітній день авіації й космонавтики
- Міжнародний день польоту людини в космос
 - День працівників ракетно-космічної галузі України
 - **100 років від дня народження Ірини Миколаївни Мельникової (1918-2010), члена –кореспондента АН України, доктора історичних наук, професора. Народилася в Мені.**
- 13 **245 років Юрія Федоровича Лисянського (1773 – 1837), мореплавця. Здійснив кругосвітню подорож на судні. Народився в Ніжині**
- 14 130 років від дня народження Володимира Івановича Нарбута (1888-1938), українського поета
- 18 Міжнародний день пам'ятників та історичних місць
- День пам'яток історії та культури
- 18 – 22 – Дні заповідників і національних парків
- 20 **60 років від дня народження Олександра Дмитровича Бойка (1958), історика, автора 50 наукових праць. Працює в Ніжинському державному університеті ім. М.Гоголя**
- 21 День довкілля
- 22 Всесвітній День Землі
- 23 Всесвітній день книги та авторського права
- **140 років від дня народження Григорія Григоровича Ващенка (1878-1967), українського педагога, професора. Уродженець Прилуччини**
 - 100 років від дня народження Моріса Дрюона (1918-2009), французького письменника
- 25 **105 років з дня смерті Михайла Михайловича Коцюбинського (1864-1913), українського письменника, громадського діяча. Проживав у Чернігові, похований на Болдиній горі**
- 25 **70 років від дня народження Володимира Даниловича Зінченка (1948), заслуженого діяча мистецтв України. Обирався Головою Чернігівської обласної Спілки художників України**
- 26 День Чорнобильської трагедії
- Міжнародний день інтелектуальної власності
 - **215 років від дня народження Івана Григоровича Кульжинського (1803-1884), письменника і педагога, історика, етнографа. Навчався у Чернігівській семінарії. Працював викладачем латинської мови у Ніжинському ліцеї**
- 28 Всесвітній день охорони праці
- Всесвітній день поріднених міст
 - День охорони праці
- 29 Міжнародний день танцю
- 30 - **170 років від дня народження Олександри Яківни Єфименко (1848-1918), історика. Перша жінка удостоєна ступеня доктора російської історії. Написала «Історію українського народу». Жила в Чернігові.**
- 135 років від дня народження Ярослава Гашека (1883-1923), чеського письменника

ТРАВЕНЬ

- 1 - 2 Дні міжнародної солідарності трудящих
- 2 Міжнародний день астрономії
- 3 Всесвітній день свободи преси

- День Сонця
- 5 Міжнародний день боротьби за права інвалідів
- **145 років від дня народження Юрія Степановича Виноградського (1873-1965), краєзнавця, засновника Сосницького краєзнавчого музею. Народився і помер у Сосниці**
- 8-9 Дні пам'яті та примирення, присвячені жертвам Другої світової війни
- Міжнародний день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця
 - 140 років від дня народження Надії Костянтинівни Кибальчич (1878-1914), української письменниці
- 9 День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні
- 10 **120 років від дня народження Оксани Михайлівни Коцюбинської (1898-1920), дочки М.Коцюбинського. Народилася у Чернігові**
- **90 років від дня народження Петра Павловича Кузьменка (1923-1998), українського фізика, доктора фізико-математичних наук, професора. Уродженець Бобровицького району**
- 11 **90 років від дня народження Юрія Борисовича Мезенцева (1928-1964), конструктора двигунів космічних ракет, кандидата технічних наук. Чернігівець**
- 12 Україна стала членом ЮНЕСКО (1954)
- **100 років від дня народження Якова Петровича Батюка (1918-1943), керівника ніжинської підпільної організації**
 - 85 років від дня народження Андрія Андрійовича Вознесенського (1933), російського поета
- 14 **160 років від дня народження Федіра Васильовича Левицького (1858-1933), українського актора, режисера, театрального діяча. Жив і помер у Чернігові**
- 14 130 років від дня народження Миколи Миколайовича Вілінського (1888-1956), українського композитора, педагога
- 15 Міжнародний день родини
- Міжнародний день захисту клімату
 - День пам'яті жертв політичних репресій
 - 170 років від дня народження Віктора Михайловича Васнецова (1848-1926), російського живописця
 - 145 років від дня народження Павла Петровича Скоропадського (1873-1945), українського державного і політичного діяча. Воєначальника, гетьмана України
 - **80 років від дня народження Алли Василівни Абєлевої (1938), заслуженої артистки України. З 1962 року працювала в Чернігівському музично-драматичному театрі**
 - **80 років від дня народження Станіслава Панасовича Реп`яха (1938-2012), письменника, поета, літературознавця, краєзнавця. Родом з Носівського району**
 - 70 років від дня народження Рауля Шалвовича Чилачави (1948), грузинського та українського поета, перекладача, літературознавця
- 17 День науки
- Всесвітній день телекомунікацій та інформаційного співтовариства
 - 110 років від дня народження Леоніда Соломоновича Первомайського (1908-1973), українського письменника
- 18 Міжнародний день музеїв
- День пам'яті жертв депортації Кримськотатарського народу
- 19 День науки

- День Європи
- 20 День пам'яті жертв політичних репресій
- 21 Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку
- 22 Міжнародний день біологічного розмаїття
- 24 День слов'янської писемності і культури
 - День рівноапостольних Кирила та Мефодія, вчителів слов'янських
- 25 190 років від дня народження Ганни Барвінок (Олександри Білозерської – Куліш)(1828-1911), української письменниці**
- 26 День працівників видавництва, поліграфії і книгорозповсюдження
- 27 День Святої Трійці
 - **175 років від дня народження Дмитра Яковича Самоквасова (1843-1911), вченого-археолога, історика російського права, професора. Він дослідив слов'янські кургани Чернігівщини, в тому числі Чорну могилу в Чернігові. Народився в Новгород-Сіверському районі**
- 28 День прикордонника
- 29 Міжнародний день миротворців ООН
- 31 Всесвітній день без тютюну (проти тютюнопаління)

ЧЕРВЕНЬ

- 1 День захисту дітей
 - Всесвітній день батьків
 - **80 років від дня народження Любомира Мирославовича Боднарука (1938-2009), диригента, хормейстера, викладача**
- 3 110 років від дня народження Бориса Олександровича Рибаківа (1908), історика-археолога, академіка. Дослідник древностей Чернігова, Любеча. Періодично перебував у Чернігові.**
 - 90 років від дня народження Костянтина Петровича Степанкова (1928-2004), українського актора, педагога
- 4 Міжнародний день безвинних дітей – жертв агресії
- 5 120 років від дня народження Федеріко Гарсія Лорки (1898-1936), іспанського поета і драматурга
 - Всесвітній день навколишнього середовища
- 6 День журналіста
- 7 170 років від дня народження Поля Гогена (1848-1903), французького живописця, графіка, скульптора
- 8 Всесвітній день океанів
- 9 Міжнародний день друзів
- 12 Всесвітній день боротьби з дитячою працею
- 14 Всесвітній день донора крові
- 17 Всесвітній день боротьби із опустелюванням і засухами
- 19 Всесвітній день дитячого футболу
 - 110 років від дня народження Федора Євдокимовича Лося (1908-1980), українського історика
- 20 Всесвітній день біженців
- 22 День Скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні. Початок Великої Вітчизняної війни
 - 120 років від дня народження Еріха Марії Ремарка (1898-1970), німецького письменника
- 23 День державної служби ООН
- 24 День молоді
 - День молодіжних та дитячих організацій
 - 145 років від дня народження Івана Матвійовича Стешенка (1873-1918), громадсько-політичного діяча, педагога, літературознавця, письменника

- **70 років, від дня народження Петра Яковича Антоненка (1948), журналіста, літератора. Засновник журналу «Чернігів», газети «Світ-інфо», редактор газети «Сіверщина»**
- 26 Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотиками та їх незаконним розповсюдженням
- Міжнародний день у підтримку жертв тортур
- 28 День Конституції України
- 30 **65 років від дня народження Федора Федоровича Кравчука (1953-2010), художника – живописця. Проживав у Чернігові**
- ЛИПЕНЬ**
- 1 День архітектури
- 2 Міжнародний день спортивного журналіста
- Всесвітній день архітектури
- 3 135 років від дня народження Франца Кафки (1883-1924), австрійського письменника
- 4 130 років від дня Володимира Григоровича Ярошенка (1888-1957), українського мовознавця
- 6 День Військово-Морських сил Збройних Сил України
- 160 років від дня народження Джона Гобсона (1858-1940), англійського економіста
- 7 Свято Івана Купала
- 30 років із дня заснування Української Гельсинської спілки (1988)
- 8 День родини
- 80 років від дня народження Леся Степановича Танюка (1938), українського режисера, театрознавця, перекладача, громадського діяча
- 9 70 років від дня народження Анатолія Кириловича Мойсієнка (1948), поета, мовознавця, доктора філологічних наук, перекладача. Народився в Городнянському районі**
- 10 100 років від дня народження Джеймса Олдріджа (1918), англійського письменника і громадського діяча
- 11 Всесвітній день народонаселення
- 11 Всесвітній день шоколаду
- 12 День святих Верховних апостолів Петра і Павла
- 13 80 років від дня народження Мирослава Михайловича Скорика (1938), українського композитора
- **70 років Петра Іларіоновича Куценка (1948), поета і журналіст, перекладача. Працював в газеті «Деснянська правда»**
- 14 210 років з дня серті Артемія Лук'яновича Веделя (1767 (або 1770, 1772)-1808), українського композитора, хорового диригента, співака
- 100 років від дгна народження Інгмара Бергманга (1918-2007), шведського драматурга кіно, театру, телебачення
 - 90 років від дня народження Нодара Володимировича Думбадзе (1928-1984), грузинського письменника
- 15 День українських миротворців
- 110 років від дня народження Бориса Леонтіївича Горбатова (1908-1954), українського та російського письменника, сценариста
- 16 Прийняття Декларації про державний суверенітет України (1990)
- День бухгалтера
 - 110 років від дня народження Василя Барки (1908-2003), українського письменника і літературознавця у США
- 18 85 років від дня народження Євгена Олександровича Євтушенка (1933), російського поета, перекладача, публіциста

- 20 Міжнародний день шахів
- 22 140 років від дня народження Януша Корчака (1878-1942), польського педагога, письменника, лікаря
- 23 День Преподобного Антонія Печерського
- 24 Рівноапостольної Ольги, княгині Київської
- 190 років від дня народження Миколи Гавриловича Чернишевського (1828-1889), російського філософа, письменника, літературного критика, публіциста
- 27 110 років Еліо Вітторіні (1908-1966), італійського письменника, публіциста, перекладача
- 28 День Хрещення Київської Русі
- Рівноапостольного великого князя Володимира
 - 205 років від дня народження Якова Петровича де Бальмена (1813-1845), українського художника і письменника, друга Т.Г.Шевченка
- 30 Міжнародний день дружби
- 31 210 років від дня народження Варвари Миколаївни Репніної (1808-1891), російської письменниці

СЕРПЕНЬ

- 2 День святого пророка Іллі
- 4 День Національної поліції України
- 140 років від дня народження Антіна Володиславовича Крушельницького (1878-1937), українського письменника, критика, журналіста
- 6 Всесвітній день боротьби за заборону ядерної зброї
- День пам'яті Святих Мучеників благовірних князів Бориса й Гліба
 - Міжнародний день «Лікарі миру за мир»
- 9 Міжнародний день корінних народів світу
- **80 років від дня народження Леоніда Даниловича Кучми (1938). Президент України, кандидат технічних наук, професор. Народився в Новгород-Сіверському районі.**
- 12 Міжнародний день молоді
- 14 Маковій (Медовий Спас)
- 15 День археолога
- 16 85 років від дня народження Анатолія Тимофійовича Авдієвського (1933), українського хорового диригента
- 19 Свято Преображення Господа Ісуса Христа.(Яблучний Спас)
- Всесвітній день гуманітарної допомоги
 - 160 років від дня народження Сергія Олександровича Коровіна (1858-1908), російського живописця
 - **100 років від дня народження Віктора Миколайовича Костарчука (1918-2001), кандидат фізико-математичних наук. Співавтор підручників та посібників з математики, алгебри. Жив і працював у Чернігові, був ректором Чернігівського педагогічного інституту ім. Т.Шевченка**
- 20 115 років від дня народження Петра Васильовича Одарченка (1903-2006), літературознавця. Закінчив Ніжинський Інститут Народної освіти, аспірантуру, працював викладачем вузу
- 23 День Державного Прапора України
- Міжнародний день пам'яті жертв работоргівлі і її ліквідації
 - Європейський день жертв сталінізму іта нацизму
- 24 День Незалежності України (1991)

- **90 років від дня народження Левка Григоровича Лук`яненка (1928), українського дисидента, організатора Української республіканської партії, громадського діяча. Народився в Городнянському районі.**
- 25 Міжнародний день бібліотечного блогера
- 26 **100 років від дня народження Андрія Микитовича Мордовця (1918-2006), українського художника. Його картини присвячені Чернігівщині**
- 28 Успіння Пресвятої Богородиці
- 100 років від дня народження Олени Нилівни Яблонської (1918-2009), українського живописця, графіка
- 29 Міжнародний день дій проти ядерних випробувань
- 150 років від дня народження Людмили Михайлівни Старицької-Черняхівської (1868-1941), української письменниці, літературного критика, громадської діячки
 - 135 років від дня народження Дмитра Івановича Донцова (1883-1973), українського публіциста, політичного діяча, літературного критика
- 30 - 155 років від дня народження Матвія Тимофійовича Васильєва-Святошенка (1863-1961), українського композитора і диригента. Довгий час проживав у Чернігові, де і помер**

ВЕРЕСЕНЬ

- 1 День знань
- Початок Другої світової війни
 - **100 років від дня народження Ігоря Васильовича Качуровського (1918-2013), поета, прозаїка, перекладача, літературознавця. Народився в Ніжині, дитинство провів у с. Крути**
- 2 **90 років від дня народження Володимира Григоровича Грипича (1923-2005), українського режисера. Народний артист СРСР, працював керівником Чернігівського музично-драматичного театру ім. Т.Г.Шевченка**
- 4 110 років від дня народження Річарда Райта (1908-1960), американського письменника
- 5 Міжнародний день благодійності
- 450 років від дня народження Томмазо Кампанелли (1568-1639), італійського філософа, поета, політичного діяча
- 8 Міжнародний день письменності
- Міжнародний день солідарності журналістів
 - День українського кіно
 - День фізичної культури і спорту
 - 120 років від дня народження Наталії Михайлівни Ужвій (1898-1986), української актриси
 - 95 років від дня народження Расула Гамзатовича Гамзатова (1923-2003), аварського поета, громадського діяча
- 9 Міжнародний день краси
- День пам`яті жертв фашизму
 - 190 років від дня народження Льва Миколайовича Толстого (1828-1910), російського письменника
- 10 День народження О.П.Довженка
- 13 **325 років з дня смерті Лазара Барановича (1620-1693), релігійно-політичного діяча, письменника. Почав організацію колегії в Чернігові**
- 14 День мобілізаційного працівника
- 15 Міжнародний день демократії
- 16 Міжнародний день охорони озонного шару
- 17 **День народження М.М.Коцюбинського**

18 80 років від дня народження Олени Павлівни Латиш (1948 - 1998), української актриси. Працювала директором Чернігівського музично-драматичного театру ім. Т.Г.Шевченка

19 День Михайла Чудотворця

21 Різдво Пресвятої Богородиці

- Міжнародний день миру
- День міста

22 День партизанської слави

- **155 років від дня народження Віри Устимівни Дейши-Коцюбинської (1863-1921), української громадської діячки, дружини Михайла Коцюбинського. Завідувала міською бібліотекою. Жила й померла в Чернігові**

26 Європейський день мов

27 Всесвітній день туризму

- 130 років від дня народження Миколи Миколайовича Аркаса (1898-1980), українського філолога, історика

28 100 років від дня народження Василя Олександровича Сухомлинського (1918-1970), українського педагога

30 День Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії

- Всеукраїнський день бібліотек
- День усиновлення
- Міжнародний день перекладача
- 110 років від дня народження Давида Федоровича Ойстраха (1908-1974), російського скрипаля

Останній тиждень вересня – Всесвітній тиждень моря

ЖОВТЕНЬ

1 Міжнародний день людей похилого віку

- День вертерана
- Міжнародний день музики
- 160 років від дня народження Андріана Феофановича Кащенко (1858-1921), українського письменника

2 Міжнародний день проти насилля

- Міжнародний день соціального педагога
- **135 років від дня народження Михайла Івановича Жука (1883-1964), українського художника і письменника, професора. Автор творів для дітей. Створив галерею портретів українських діячів, зокрема портрет М.Коцюбинського. Жив у Чернігові, працював вчителем малювання**

7 Всесвітній день учителів

- День працівників освіти
- **175 років від дня народження Петра Павловича Цитовича (1843-1913), юриста, професора права, письменника-публіциста, державного діяча. Уродженець Чернігівської губернії**

8 День юриста

9 Всесвітній день пошти

10 Всесвітній день психічного здоров'я

14 Покрова Пресвятої Богородиці

- День українського козацтва
- День захисника України
- 130 років від дня народження Кетрін Менсфілд (1888-1923), англійської та новозеландської письменниці

15 Підписання Європейської хартії місцевого самоврядування (1985)

- 16 Всесвітній день продовольства
- 17 Міжнародний день боротьби за ліквідацію бідності
- 18 Європейський день боротьби з торгівлею людьми
- 150 років від дня народження Євгенії Іванівни Ярошинської (1868-1904), української письменниці, фольклористки, педагога, громадської діячки
- 20 Всеукраїнський день боротьби із захворюванням на рак молочної залози
- 120 років від дня народження Дмитра Івановича Бедзика (1898-1982), українського письменника
- 24 Міжнародний день ООН
- Всесвітній день інформації про розвиток
- 25 180 років від дня народження Жоржа Бізе (1838-1975), французького композитора
- **175 років від дня народження гліба Івановича Успенського (1843-1902), російського письменника. Жив у Чернігові, вчився в Чернігівській гімназії**
- 26 145 років від дня народження Валентина Миновича Зенченка (1873-1958), українського художника – пейзажиста. Народився в Корюківському районі, жив і помер в Чернігові**
- 27 Міжнародний день шкільних бібліотек
- **135 років від дня народження Терентія Коріня (1883-1930), відомого спортсмена – борця. Народився у Менському районі**
- 28 День визволення України від фашистських загарбників
- Міжнародний день анімації
- 31 Міжнародний день економії
- Міжнародний день Чорного моря
 - **165 років від дня народження Миколи Івановича Кибальчича (1853-1881), революціонера-народника, винахідника. Народився в Коропі**

ЛИСТОПАД

- 1 День народження Європейського Союзу
- 2 Всеукраїнський день шкільних бібліотек
- 110 років від дня народження Івана Захаровича Бойка (1908-1970), українського бібліографа, письменник
- 4 День Казанської ікони Божої Матері
- 6 Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища в час війни і озброєних конфліктів
- 7 Всесвітній день чоловіків
- **170 років від дня народження Дмитра Васильовича Марковича (1848-1920), українського письменника, фольклориста і громадського діяча. В уряді УНР – генеральний суддя. Навчався в Ніжині, Новгород-Сіверському**
- 9 День Преподобного Нестора Літописця
- День української писемності та мови
 - Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва
 - Міжнародний день проти фашизму, расизму та антисемітизму
- 12 210 років від дня народження Осипа Максимовича Бодяньського (1808-1867), філолога-славіста, історика, письменника, перекладача-видавця**
- 14 190 років від дня народження Льва Михайловича Жемчужникова (1828-1912), художника, письменника, фольклориста. Жив і творив в Сокиринцях Срібнянського району**
- 16 Міжнародний день толерантності

- День працівників радіо, телебачення та зв'язку
 - **230 років від дня народження Дмитра Миколайовича Бантиш-Каменського (1788-1850), українського історика, археографа. Працював в архівах Чернігова**
 - **120 років від дня народження від дня народження Анастасії Зіновіївни Левицької (Кашко) (1853-1933), української співачки, народної артистки УРСР. Народилася на Городнянщині**
- 17 День студента
- **110 років від дня народження Григорія Порфировича Кочура (1908-1994), українського перекладача, одного з засновників української перекладацької школи. Учень Миколи Зерова. Народився в Менському районі**
- 20 Всесвітній день дитини
- 21 День гідності та свободи
- Всесвітній день телебачення
 - **150 років від дня народження Григорія Степановича Щербини (1868-1903), російського дипломата, українського походження. Загинув виконуючи дипломатичну місію на Балканах. Народився в Чернігові, де і похований**
- 24 День пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій
- **115 років від дня народження Антона Гнатовича Штепи (1903-2005), різьбяр по дереву. Автор скульптурних композицій. Народився в Ічнянському районі**
- 25 Міжнародний день боротьби за ліквідацію насилля над жінками
- 180 років від дня народження Івана Семеновича Нечуя-Левицького (1838-1918), українського письменника
 - **115 років від дня народження Бориса Львовича Коваленка (1903-1938), українського літературознавця і критика. Народився в Щорському районі. Розстріляний, жертва сталінського терору**
- 27 День заснування Національної академії наук України
- День заснування Нобелівської премії (1895)
- 29 240 років від дня народження Григорія Федоровича Квітки-Основ'яненка (1778-1843), українського письменника
- 30 Міжнародний день захисту інформації

ГРУДЕНЬ

- 1 Всесвітній день боротьби зі СНІДом
- Народ України на референдумі вільним волевиявленням підтвердив Акт проголошення незалежності України (1991)
- 2 Міжнародний день боротьби за відміну рабства
- 3 Міжнародний день інвалідів
- 4 145 років від дня народження Михайла Михайловича Могиланського (1873-1942), українського літературного критика, літературознавця, перекладача. Народився в Чернігові**
- 5 Всесвітній день волонтерів
- 140 років від дня народження Олександра Олеся (1878-1944), українського поета
- 6 День Збройних Сил України
- 105 років від дня народження Миколи Михайловича Амосова (1913-2002), видатного кардіохірурга, вченого медика, літератора. В 1943 році працював військовим хірургом в Городнянському районі
- 7 День місцевого самоврядування

- **105 років від дня народження Вадима Володимировича Доброліжа (1913-1973), художника. Працював у кіностудії разом з О.П.Довженком. Народився в Ніжині**
- 9 Міжнародний день боротьби з корупцією
- День благодійності в Україні
 - **155 років від дня народження Бориса Дмитровича Грінченка (1863-1910), українського письменника, фольклориста, етнографа, громадського діяча. Упорядкував матеріали музею В.Тарновського у Чернігові**
- 10 День прав людини
- Всесвітній день футболу
- 11 Міжнародний День Гір
- 14 День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
- Всесвітній день дитячого телебачення і радіомовлення
 - **110 років від дня народження Юрія Володимировича Шевельова (1908-2002), українського мовознавця**
- 18 Міжнародний день мігрантів
- 19 Міжнародний день допомоги бідним
- День Святого Миколая-Чудотворця
- 20 Міжнародний день солідарності людей
- 21 160 років від дня народження Миколи Маркіяновича Волковича (1858-1928), засновника вітчизняної хірургії, професора. Народився в Городні, навчався у Чернігівській гімназії**
- 22 185 років від дня народження Марка Вовчка (1833-1907), української письменниці, етнографа. Жила у Чернігові.**
- 165 років від дня народження Джакомо Пуччіні (1858-1924), італійського композитора
 - **65 років від дня народження Миколи Георгійовича Будлянського (1953), письменника, журналіста**

Цього року виповнюється :

1040 років від дня народження Ярослава Мудрого (бл.978-1054), великого князя київського, державного діяча Київської Русі

1035 років від дня народження Антонія Печерського (983-1073), церковнодияча Київської Русі, одного із засновників Києво-Печерського монастиря і Чернігівського печерського монастиря на Болдиних горах. Родом з Любеча

965 років від дня народження Володимира Мономаха (1053-1125), великого князя Київського. Деякий час проживав у Чернігові

805 років від дня народження Марії княжни (1213-1271), дочки чернігівського князя Михайла Всеволодовича. Автор літописів і описів життів. Її дитинство і юність пройшли в Чернігові

305 років від дня народження Івана Григоровича Григоровича-Барського (1713-1785), українського архітектора, майстра українського барокко. Заклав церкву в Лемешах Козелецького району

210 років від дня народження Віктора Миколайовича Забіли (1808-1869), українського поета, друга Т.Г.Шевченка. Жив біля Борзни

210 років від дня народження Олексія Флоровича Сенчило-Стефановського (1808-1866), українського художника. Співробітничав з Т.Г.Шевченком. Народився в Ніжині

130 років від дня народження Бориса Михайловича Данькевича-Чернявського (1888), українського поета, актора. Народився в Чернігові

130 років від дня народження Кирила Андрійовича Кузьминського (1888-70-і рр. ХХ ст.), популярний лірник, мандрував з лірою по Чернігівщині. Проживав і помер в Корюківському районі

120 років від дня народження Максима Йосиповича Колесника (1888-1926), українського художника. Працював у Чернігові

110 років від дня народження Федора Трифоновича Литвиненка (1908-1964), самодіяльний композитор. Автор музичних збірок. Жив у Чернігові

105 років від дня народження Дори Григоріївни Хайкіної (1913-2006), поетеси, перекладачки. Писала на ідіш. Народилася в Чернігові

100 років від дня заснування (1918) Товариства Червоного Хреста УРСР

95 років від дня народження Михайла Івановича Демидова (1923), поета. Жив і працював у Чернігові

90 років з часу заснування (1928) Київської кіностудії художніх фільмів ім.О.П. Довженка

90 років Олександра Васильовича Шишацького-Ілліча (1928-1959), українського поета, етнографа. Редактор «Чернігівських губернтских ведомостей». Народився в Козелецькому районі, закінчив Чернігівську духовну семінарію

80 років від дня народження Олександра Миколайовича Хропача (1938), бібліотекознавця, доцента Харківського інституту культури. Член редколегії журналу «Советское библиотечное ведение». Народився в Мені

80 років з часу заснування (1938) Національної спілки художників України

70 років від дня народження Валентини Олексіївни Громової (1948), поетеси. Народилася в Борзні

Державні програми :

Україна. Президент (2014. - ; П.О.Порошенко). Про вн. зм. З підготовки та відзначення 1030-річчя хрещення Київської Русі-України : Указ від 8 серпня 2017 р. №214/2017

Україна. Кабінет Міністрів. Про затв. Плану заходів із вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам`яті Героїв Небесної Сотні до 2020 року : розпорядження від 23 серпня 2017 р. №574-р.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затв. Плану заходів 2017-2018 роки у зв`язку з 85-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні : розпорядження від 18 серпня 2017 р. №550-р.

Україна. Кабінет Міністрів. Про національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та план заходів з реалізації її I етапу : розпорядження від 9 серпня 2017 р. №526-р.

Україна. Кабінет Міністрів. Про схв. Концепції Державної цільової програми з фізичної, медичної, психологічної реабілітації і соціальної та професійної реабілітації учасників АТО на період до 2022 року : розпорядження від 12 липня 2017 р. №475-р.

Україна. Кабінет Міністрів. Про схв. Концепції Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків до 2021 року : розпорядження від 5 квітня 2017 р. №229-р.

Україна. Президент (2014 р. - ; П.О.Порошенко) Про заходи з відзначення подій Української революції 1917-1921 рр. : Указ від 22 січня 2016 р. №17/2016

Україна. КМУ Про затв. Плану заходів з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років та вшанування пам'яті її учасників на пкріод до 2021 р. : розпорядження від 26 жовтня 2016 р. №777-р.

Україна. Президент (2014. - ; П.О.Порошенко) Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки : Указ від 13 жовтня 2015 р. №580/2015

Україна. Президент (2014. - ; П.О.Порошенко) Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020» : Указ від 12 січня 2015 р. №5/2015

Україна. Кабінет Міністрів Про схвалення Концепції Державної цільової програми «Молодь України» на 2016-2020 рр. : розпорядження від 30 вересня 2015 р. №1018-р.

Україна. Кабінет Міністрів Про схв. Концепції Державної соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2020 року : розпорядження від 7 жовтня 2015 р. №1053-р.

Україна. Кабінет Міністрів Про схвалення Концепції Державної цільової програми «Молодь України» на 2016-2020 рр. : розпорядження від 30 вересня 2015 р. №1018-р.

Україна. Кабінет Міністрів Про схв. Концепції Державної соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2020 року : розпорядження від 7 жовтня 2015 р. №1053-р.

Оголошено 2018 рік :

Рік німецької мови

Рік освіти

Рік культурного оновлення

Рік культурної спадщини в Європі

2010-2020 Десятиріччям , присвяченим пустелям та боротьбі зі зпустелями

2011-2020 Десятиріччям дій із забезпечення безпеки дорожнього руху

2011-2020 Десятиріччям біорізноманітності

2013-2022 Міжнародним десятиріччям зближення культур

2014-2024 Десятиріччям стійкості енергетики для всіх

